

[Stumph.]

ringer. Man kan ikke se bort fra den Mulighed, at de ledige Penge anbringes i Kapitalgenstande, Anlæg o. lign., hvorved Priserne for disse Ting vil gaa ganske betydeligt i Vejret, hvilket medfører en Varefordyrelse til Skade for det forbrugende Publikum.

Det er ogsaa ganske ligetil, at den fremtidige Rentabilitet af de Erhvervsvirksomheder, hvori de ledige Penge anbringes, derved kommer i Fare, naar andre Prisforhold indtræffer. Det har vi haft smertelige Erfaringer for efter den sidste Verdenskrig.

Det synes, som om Mængden af de ledige Penge stadig vokser og endda med temmelig stærk Fart. Ser man paa Statistisk Departements Beretning om Bankernes og Sparekassernes Stilling ved Udgangen af Maj Maaned, viser Tallene, at Bankerne i denne Maaned har forøget deres disponible Midler med 126 Mill. Kr., idet Indlaanene er steget med 92 Mill. Kr. og Udlaanene formindsket med 20 Mill. Kr., medens der er solgt Obligationer for 9 Mill. Kr., og Gælden til indenlandske Banker og Sparekasser er gaaet ned med 5 Mill. Kr. For Sparekassernes Vedkommende har Indskuddene andraget 143,9 Mill. Kr. og Udtrækkene 132,8 Mill. Kr., saa at der har været et Merindskud paa 11,1 Mill. Kr. Da Rentetilskrivningen samtidig har andraget 5 Mill. Kr., er Indskudskapitalen steget med 16,1 Mill. Kr., hvilket for Banker og Sparekasser tilsammen giver en Stigning paa godt 142 Mill. Kr. i een Maaned.

Det er ganske naturligt, at Nationalbanken under saadanne Forhold har taget under alvorlig Overvejelse, hvad man kunde gøre ved de ledige Penge for at forhindre dem i at gøre Ulykker, og for at Pengene saa vidt gørligt kunde beholde deres Værdi. Det er for øvrigt et Problem, der ikke er særligt dansk, men et Problem, man arbejder med rundt om i Landene, da Inflation er en Ulykke. Naar Pengene falder i Værdi, stiger Priserne paa Varerne, og det er til afgjort Skade for langt den største Del af Befolkningen. Det gælder derfor om at fastholde den økonomiske Stabilitet og forhindre de voldsomme Forskydninger i opeller nedadgaaende Retning — en Politik, som Regeringen og Rigsdagen ogsaa har forsøgt at følge i den Prispolitik, der er ført, og som paa en Række Omraader har givet sig Udslag i Prisstop.

Resultatet af Nationalbankens Overvejelser blev et Forslag til den kongelige Bankkommisær om Binding eller Sterilisering af omkring 1 Milliard Kroner, dels i

Form af en større likvid Beholdning hos Bankerne, dels i Form af Udstedelse af Statsgældsbeviser for 200 Mill. Kr., Skatkammerbeviser for 300 Mill. Kr. og Udstedelse af Stats-Spareobligationer med et saa lavt Paalydende, at ogsaa den store brede Befolkning kan tegne disse Obligationer.

Denne Indstilling fra Nationalbanken har været Genstand for Forhandling mellem Regeringen, Nationalbanken og de private Banker, og man er under disse Forhandlinger enedes om de Forslag, som nu er forelagt Rigsdagen, og som ganske vist paa enkelte Punkter afviger fra Nationalbankens Forslag, men ikke rører ved Hovedprincipperne, hvorfor Nationalbanken som nævnt ogsaa har givet dem sin Tilslutning.

Da de højtærede Ministre, under hvem de enkelte Forslag sorterer, ved Forslagenes Forelæggelse saa grundigt har redegjort for deres Indhold, finder jeg det ganske overflødigt at komme nærmere ind paa Enkeltheder, men vil kun udtale Forvisningen om, at den almindelige brede Befolkning i høj Grad vil benytte sig af den Chance, der nu er givet den til ved Køb af Spareobligationer at faa mindre Beløb anbragt til en efter Forholdene særdeles pæn Rente — noget over 4 pCt.

Jeg tror, at de forelagte Forslag er af de helt rigtige, og at deres Gennemførelse vil være af overordentlig stor Betydning for vort Lands økonomiske Forhold i den kommende Tid. Jeg skal med disse faa Bemærkninger anbefale dem til hurtig og velvillig Behandling og Vedtagelse i det høje Ting.

Hauch: Der vil fra alle Sider her i Landet være Enighed om at støtte de Bestræbelser, som disse to Lovforslag har til Maal, nemlig at begrænse Faren for, at de tilstedeværende rigelige Pengemidler skal gaa paa økonomiske Eventyr. Den Omstændighed, at vi har saa mange ledige Penge for Øjeblikket, er desværre Udtryk for Stagnation i den almindelige normale Omsetning og Forbrug af Midler her i Landet. Det drejer sig for en væsentlig Del om Midler, der fremkommer ved Realisation af tilstedeværende Beholdninger og for Landbrugets Vedkommende ved, at der i det sidste Par Aar er foretaget meget væsentlige Indskrænkninger i Landbrugets Produktionsmidler.

Jeg gaar ud fra, at man fra alle Sider vil være enig om det ønskelige i at naa til en Binding af disse Midler paa en saadan Maade, at de igen kan staa til